

“Hollywood aan de Roer”

de Nationale NOVA Manifestatie 1999

Op de plaats waar de Roer uitmondt in de Maas, in Roermond dus, vond in het weekend van 12, 13 en 14 november de Nationale NOVA Manifestatie plaats. In TheaterHotel “De Oranjerie” was de LOVA drie dagen gastheer voor allen die het amateurfilmen een warm hart toedragen. Voor de laatste NOVA Manifestatie in dit millennium had de LOVA alles uit de kast gehaald om er een geslaagd festival van te maken. De Limburgse gastvrijheid stond hoog in het vaandel en de bezoekers konden niet alleen in een sfeervolle ambiance van films genieten maar werden ook vergast op een kop koffie met vla en voor de liefhebbers was er ook nog de Limburgse godendrank Els.

DOOR LEO BAETEN

De heer Tof Thissen, wethouder Cultuur van de gemeente Roermond, heette de festivalgangers welkom in zijn stad. De wethouder uitte in zijn openingstoespraak zijn bewondering voor de amateurfilmers die al ruim 60 jaar jaarlijks een groots festival weten te organiseren. Als goed politicus memoreerde Thissen dat Roermond een prachtige stad is. De kleuren blauw, goud en groen in het stadswapen verwijzen naar resp. de Maas, het cultuurhistorische erfgoed en de omringende bosgebieden. Het zij me vergeven dat ik dit aanvul met de opmerking dat in Roermond de enigste reliëf van St. Jakobus buiten Santiago de Compostela wordt bewaard. Maar goede wijn behoeft geen krans! Dat Roermond een mooie stad is, weten ze bij de NOVA al langer en niet voor niets zal in 2000 ook in Roermond de UNICA Manifestatie plaatsvinden.

Video-explosie

Tijdens de Nationale NOVA Manifestatie waren maar liefst 75 films te zien...van docuportages tot dansfilms, van “1-minuut” films tot een projectie op drie schermen. Door het grote aantal films was het noodzakelijk het weekend uit te breiden met de vrijdag. In zijn voorwoord in het programmaboekje vroeg NOVA-voorzitter Piet van Eerden zich hardop af of deze video-explosie niet aan een te soepele jury te wijten zou zijn geweest. Verwijzende naar een flink aantal cursussen die de laatste jaren van de grond zijn gekomen, de nieuwe mogelijkheden van de digitale montage en de training van de geaccordeerde juryleden wil het

er bij Piet niet in dat de jury te soepel zou zijn geweest. Natuurlijk zullen de meningen verdeeld blijven en mogelijk zijn 75 films wel een beetje veel van het goede, maar afgezien van een paar uitzonderingen hoorden toch alle films in Roermond thuis. Het niveau van het amateurfilmen stijgt niet alleen inhoudelijk nog steeds maar ook technisch door de moderne computers en videocamera's die de amateurs vandaag de dag ter beschikking staan. Zeker de gouden films van dit festival waren bijna niet te onderscheiden van professionele producties.

Dat amateurfilmers hun creatieve grenzen verleggen blijkt ook uit het feit dat een nieuw filmgenre is toegevoegd: de docuportage! Het verschil met een reportage of documentaire werd me niet helemaal duidelijk, maar de woordkeuze getuigt op zijn minst van een inhoudelijke betrokkenheid met de film. Met grensverleggende creativiteit lijkt de keuze van het onderwerp voor een film niet veel te maken te hebben omdat jaarlijks veel films met eenzelfde thema worden gemaakt. Natuurlijk is het toeval maar opvallend was toch dat dit jaar veel dansfilms waren te zien. En dat waren nog prachtige films ook! Niet alleen werd aan twee “dansfilms” een gouden medaille toegekend maar ook de zilveren film “De vier zijden van de cirkel” was een prachtig verfilmde en gemonteerde dansfilm. Overigens was de uitwerking van deze films totaal verschillend.

Het uit Kees Tervoort, Bouke Jasper en Cor van der Plaats bestaande technische team heeft zich uitmuntend van haar projectietaak gekweten.

Foto 1: Laureaat Huub Bervoets temidden van zijn actrices en actrices

(Foto: Herman Ottink)

Voor het team was het daarom spijtig dat er één smet (nou ja) op haar blazoen kleefde door een technische storing tijdens de vertoning van de film “De lege spiegel”. Dat Cor van de Plaats als één van de makers van deze film tevens in het projectieteam zat geeft aan welke zorg aan de projectie besteed werd. Toch kon het projectieteam niet alles alleen doen. Peter Keysers vertoonde zijn 16 mm film met eigen apparatuur. Het was jammer dat door het doorzichtscherf de beeldkwaliteit van deze prachtige natuurfilm niet volledig tot haar recht kwam. Voor de vertoning van de 8mm film van Jan Fleuren moest de hulp van Herman Ottink ingeroepen worden. Jan Fleuren ziet nog geen redenen om op video over te gaan. Wordt hij de laatste der Mohikanen nu Nel en Ton Reekers ook op video zijn overgestapt?

De jurering

De films werden beoordeeld door Gerrit van Doornen (amateurfilmer), Jef van Gompel (amateurfilmer), Toop Narold (amateurfilmer), Eric Stalknegt (beroepsfilmer) en

Ruud Steen (amateurfilmer). Enige weken vóór het festival hadden de juryleden zich een (heel) lang weekend teruggetrokken om alle films te beoordelen, bespreken én waarderen. Gelet op het grote aantal films geen eenvoudige opgave. Bewondering geldt vooral voor Toop Narold die op het laatste moment moest invallen toen een van de gevraagde juryleden door ziekte verhinderd was.

De op voorhand al bekende uitslag werd zorgvuldig geheim gehouden. Soms wordt wel eens geopperd dat een jurering ter plekke veel spannender is, maar deze aanpak heeft toch enige voordelen. De juryleden kunnen in een ontspannen sfeer hun oordeel geven en eventueel na overleg met collega juryleden bijstellen. Per saldo resteert een afgewogener juryoordeel. Het systeem maakt het ook mogelijk juryrapporten te schrijven. De jury secretaris Jan Schoonen kwijt zich al jaren consciëntieus van deze taak. Over het in één maand schrijven van 75 juryrapporten op basis van 375 aantekeningen (5 * 75 = 375!) mag niet lichtvaardig gedacht worden. Aan

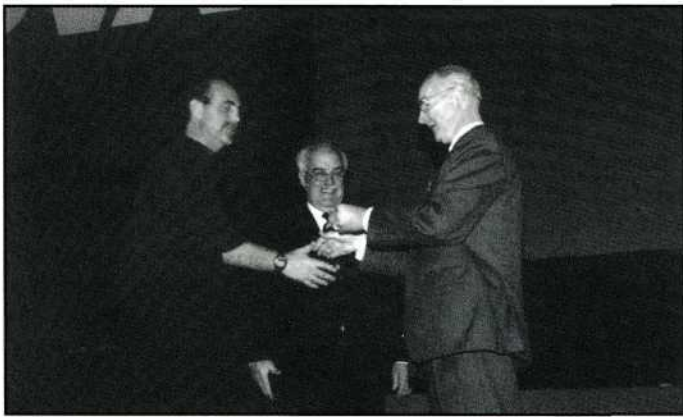

Foto 2: Cor van der Plaats en Piet van Eerden ontvangen de gouden medaille uit handen van Arie de Jong (Foto: Herman Ottink)

de problematiek van het ontcijferen van soms bijna onleesbare handschriften ga ik maar voorbij. Mijn waardering voor Jan en ik denk dat de filmers blij zijn met "zijn" juryrapporten. In een adem met Jan wil ik ook Henk Boose noemen, de man achter de juryrapporten. Ik heb begrepen dat door de last-minute verandering in de samenstelling van de jury enige capriolen uitgehaald moesten worden om alles tijdig klaar te krijgen. Anders dan in voorgaande jaren was het juryrapport géén resumé van de opmerkingen van de afzonderlijke juryleden maar een samenvattend rapport met als onderwerpen "thema en inhoud", "filmische vormgeving" en "verhaalstruktuur".

De jurering vooraf maakt het ook mogelijk dat na vertoning van de film met de ma(a)k(st)er gesproken kan worden zonder verdacht van beïnvloeding van een nog wikkende en wegende jury. Deze korte gesprekken zijn bijzonder leuk. Volgens de planning zouden deze interviews door Piet van Eerden en Jan de Goede worden afgenomen maar laatstgenoemde moest wegens ziekte op het laatste moment verstek laten gaan. Zijn plaats werd ingenomen door oud-LOVA voorzitter Wim Bongers en hij kweet zich met verve van zijn taak.

Veel medailles

De medaille-oogst was groot! Maar liefst 3 gouden, 14 zilveren en 35 bronzen medailles mocht NOVA-voorzitter Piet van Eerden aan het einde van de Nationale Manifestatie aan gelukkige filmers overhandigen. De 3 gouden medailles werden toegekend aan Ferry

en Leida Kneefel voor hun film "Juan's droom", aan Piet van Eerden en Cor van der Plaats met "De lege spiegel" en aan Huub Bervoets voor zijn film "De Valkevallei".

In "Juan's Droom" schetsen Ferry en Leida Kneefel een portret van de Mexicaanse danser en choreograaf Juan José Islas, die sinds 1989 in Nederland woont. Zijn activiteiten, zijn fascinaties en passies worden in de film ontplooid. De film heeft grote indruk gemaakt door de intrigerende en integere wijze waarop de mens achter de danser aan de kijker werd voorgesteld.

"De lege spiegel" van Piet van Eerden en Cor van der Plaats was ook een dansfilm! In deze speelfilm wordt verhaald hoe een nieuweling in het corps de ballet de vedette én lievelingetje van de juf van haar troon stoot. Opvallend aan deze film was vooral de prachtige (professionele) fotografie en montage. Ondanks enige problemen tijdens de projectie kwamen deze aspecten toch volledig tot hun recht. Jammer was dat de film veel lange balletfragmenten vertoonde. De film zou nog sterker geweest zijn wanneer het dramatische gegeven meer de aandacht had gekregen.

Huub Bervoets was met "De Valkevallei" in de historie gedoken. Het verhaal van deze speelfilm speelt zich af in 1765. Het dan pas tienjarig muzikale wonderkind Wolfgang Amadeus Mozart strandt tijdens een concertreis, onderweg van Aken naar Luik, in de buurt van Noorbeek. In het Limburgse heuvelland belandt hij in een spannend avontuur à la de Bokkenrijders rond de rover

Jenne, zijn vriendin en de dochter van de graaf. Met deze film was Huub met afstand de langste film van het festival: zestig minuten. Ondanks de lange duur boeide de film van het begin van het einde.

Huub Bervoets laureaat

Met drie gouden medailles bleef tot het einde spannend wie de laureaat van de Nationale Manifestatie 1999 zou worden. Ongetwijfeld meer uit chauvinistische dan objectieve redenen kon dat maar één film zijn: "De Valkevallei" van Huub Bervoets. En de jury had het goed gezien: Huub werd laureaat.

Na "Otto's Dagboek" uit 1993 is Huub nu voor de tweede keer met een lange speelfilm laureaat geworden. Als geen ander heeft hij het maken van een (lange) speelfilm in zijn vingers. In "De Valkevallei" is veel aandacht en zorg besteed aan de oogstrelende historische entourage.

Kwaaddenkens zullen zeggen dat Huub hiervoor niet heeft moeten zorgen omdat de film gemaakt is in samenwerking met toneelgroep "De Bron" uit Noorbeek die gezorgd heeft voor de rekvisieten. Maar dit "geluk" moet je ook afdwingen! "De Valkevallei" werd geproduceerd door een grote groep enthousiastelingen die veel vrije tijd en energie in deze film gestopt hebben. De afgunst en verdachtmakingen die Huub zich heeft moeten laten welgevallen doen pijn. Dat heeft deze amateur pur sang niet verdiend.

Het prijzenfestival kon niet op! Naast de 52 medailles werden nog een tweetal extra prijzen uitgereikt. De door Herman Ottink beschikbaar gestelde prijs voor "beste belichting" ging naar Yves Boillot voor zijn thriller "Alabaster Flesh" en Peter en Lenie van Spanje kregen voor hun film "Natuuroase in de Randstad" de door Jan Schoonen beschikbaar gestelde prijs voor de "beste nieuwkomer".

Nog meer prijzen

Tijdens de Nationale NOVA Manifestatie wordt traditioneel de UNICA medaille uitgereikt aan een amateurfilm(st)er die zich verdienstelijk voor de filmwereld heeft gemaakt. In het kader is een kort verslag van Ruud Steen te lezen. Na

de uitreiking van de UNICA medaille memoreerde NOVA-voorzitter Piet van Eerden ook de toekenning van de Hoogenbijl Prijs aan Bert Coolen. Deze jaarlijks toe te kennen prestigieuze prijs vraagt eveneens een grote inzet voor het amateurfilmen. Bert Coolen is niet alleen een gedreven filmer maar heeft voor en achter de schermen veel bijgedragen aan de (re)organisatie van NB '80. Van harte proficiat Bert met deze waardering voor je vele werk.

Iraanse muziek

Omdat het zelfs voor de meest geharde festivalgangers soms wel even een beetje te veel van het goede wordt, is traditioneel de zaterdagavond ingeruimd voor een diner en feestavond. Natuurlijk wordt ook tijdens de feestavond niet aan filmen voorbij gegaan. Onder het genot van culinaire hoogstandjes kan nog eens over de vertoonde films nagepraat worden en wordt de kennismaking hernieuwd met oude filmvrienden. De LOVA had er alles aangedaan om er een gezellige avond van te maken. Pianist Jac Peters en het driemansorkest "Special Request" zorgden voor een plezierige achtergrondmuziek en maakten een dansje mogelijk. Een surprise was het optreden van filmster Melody Deldjou Fard, die met haar vader en broer enige Iraanse liedjes vertolkte. Zo zie je maar weer dat filmers best meer kunnen dan beeldjes achter elkaar zetten.

Het toeval wilde dat gelijktijdig met de feestavond in het TheaterHotel ook een concours van carnavalsliedjes plaatsvond. Niet helemaal toeval omdat het alweer de "elfde van de elfde" (voor "Hollanders": het begin van het carnavalsseizoen) geweest is. De filmers konden even de carnavals sfeer proeven door een optreden van het "Rebels Kepelke", een joeksband met 16 charmante dames.

Wie de jeugd heeft....

De vergrijzing van de NOVA is een veelbesproken onderwerp. Niet ontken kan worden dat dezelfde steeds grijzer of kaler wordende hoofden op de Nationale Manifestatie te zien zijn. Maar toch is

filmster en danseres Melody Deldjou Fard, begeleid door haar vader

(Foto: Herman Ottink)

Het organisatiecomité van NB'80

(Foto: Piet van Eerden)

UNICA '96 tijdens de pauzes

(Foto: Bert Pot)

In de promotiefilm, die naar alle landen is gegaan, weet Marloes op haar inline-skates, Roermond te bereiken. Met de trein of auto moet dat voor u een makkie zijn

(Foto: Piet van Eerden)

de jeugd in opmars. Onder de deelnemers waren ook jongeren met zeer verdienstelijke producties. Een speciale vermelding verdient de negentienjarige Iraanse Melody Deldjou Fard met haar gevoelige film "Onthou deze vlucht". Een mooie prestatie leverden ook een drietal jongeren van het Kunstcollege Weert die o.l.v. Ton Nijssen een videojournaal van het fes-

tival maakten. Hun werkstuk werd vóór de prijsuitreiking vertoond. Het zal ongetwijfeld een stresserige toestand geweest zijn om de film klaar te krijgen maar de kijkers konden van een leuk en goed gemaakt verslag genieten.

Tot besluit

Het organisatie-team o.l.v. LOVA-voorzitter Peter van Kalmthout kan met een tevreden gevoel terugzien op deze Nationale Manifestatie. Ruim anderhalf jaar zijn Jan van Asperen, Eda Banens, Wim Bongers, Arie de Jong, Jos Saes en Sjef Severens bezig geweest met de voorbereidingen. Het was veel werk maar het resultaat mocht er zijn. Naast alle lof voor het organisatie-team én de gastvrouwen mag niet vergeten worden dat veel mogelijk werd dankzij de donaties van gulle gevers. De NOVA, Stichting Fonds voor Sociale Instellingen (DSM), Stichting Beeldende Amateurkunst, het Prins Bernhard Fonds, Stichting Fonds voor Amateurkunst en de gemeen-

te Roermond mogen in dit verband met naam en toenaam genoemd én bedankt worden. Ook een woord van dank voor de materiële bijdragen van Houben Mediatechniek (Haelen), Gilde Opleidingen afd. Bakkerij (Roermond), Tuincentrum van Eck (Roermond) en Van Nierop Sport (Roermond).

"Partir c'est mourir un peu" zegt de Fransman zo mooi. Afscheid nemen doet altijd een beetje pijn. Maar de pijn wordt verzacht door de zekerheid van het weerzien. Op 18 en 19 November 2000 treffen we elkaar weer in Veldhoven waar NB '80 de Nationale NOVA Manifestatie 2000 organiseert. Als smaakmaker werd op het einde van het festival een door animatiefilmer Frans Hoofd gemaakt promotiefilmje vertoond. Mogelijk zijn er dan minder films te zien omdat door de Y2K-problematiek veel computers ontregeld raken.

UNICA-Medaille voor Leo Baeten

Op de 3e en tevens laatste dag van de Nationale NOVA Manifestatie 1999 in Roermond werd tergend langzaam onthuld, aan wie de Unica-Medaille uitgereikt zou worden. Piet van Eerden, de voorzitter van de NOVA, gaf enkele bijzonderheden prijs over de persoon Leo Baeten. Nu wilde het toeval, dat ik naast Leo zat bij deze "onthulling" en aangezien Leo op zich had genomen om een verslag van de NOVA-Manifestatie te schrijven, zat hij ijverig aantekeningen te maken. Zelfs toen Piet van Eerden de wandelpassie van Leo memoreerde, zat hij nog steeds druk te schrijven en had geheel niet in de gaten, dat het zijn eigen persoon betrof.

Toen dan tenslotte de naam -Leo Baeten- werd genoemd, viel het kwartje en de pen uit zijn hand. Volkomen verrast liep hij naar het podium om dit enorme eremetaal in ontvangst te nemen.

De UNICA-onderscheiding is alleen weggelegd voor personen die veel voor de amateur-film- en videohobby hebben betekend. Dat is dus per definitie voor hen die op bestuurlijk vlak lang werkzaam zijn geweest. Welnu, Leo is al meer dan 10 jaar voorzitter van de Geleense film- en videoclub, een club die hoog staat aangeschreven met een hoog filmisch niveau!

Tevens is hij ook 10 jaar voorzitter van District Zuid II (de huidige LOVA) geweest en was hij sekretaris/penningmeester van het team dat de UNICA in Maastricht organiseerde. En.....al die jaren actief filmer gebleven, die al menige welverdiende prijs heeft mogen behalen. Leo is bovendien zo'n bevolgen cineast, dat hij menige beginneling heeft geschoold tijdens cursussen, vaak bij hem thuis gegeven. Kortom een filmer, die al heel wat actieve filmers in zijn kielzog heeft meegezogen.

Dat Leo in staat is om zeer goede films te maken, heeft hij ook dit jaar weer bewezen door in Roermond "Zilver" te behalen met zijn gevoelige film "Afscheid van morgen".

Vanaf deze plaats dan ook een welgemeend "Proficiat" en wij van de LOVA vinden dat die enorme gouden plak - de UNICA-Medaille - bij de juiste man terecht is gekomen. Hoera!

Leo Baeten (links) ontvangt de UNICA-medaille uit handen van de NOVA-voorzitter. (Foto Herman Ottink)